

Erdészet és vadgazdálkodás ismeretek **emelt szintű szóbeli érettségi vizsga témakörei**

„A” feladat

ÁLLATTAN

1. **Ízeltlábúak törzse** – Ízeltlábúak törzsének jellemzői
  - **Rákok osztálya** – Rákok osztályának jellemzői, alsórendű és magasabb rendű rák fajok
  - **Pókok osztálya** – Pókszabásúak osztályának jellemzői, pók fajok
2. **Rovarak osztálya** – Rovarak osztályának jellemzői
  - Egyenesszárnyúak rendje – Egyenesszárnyúak rendjének jellemzői, sáska-, szöcske-, tücsökszabásúak alrendje, képviselő fajok
  - Kabócák rendje – Kabócák rendjének jellemzői, képviselő fajok
  - Poloskák rendje - Poloskák rendjének jellemzői, képviselő fajok
  - Bogarak rendje - Bogarak rendjének jellemzői, képviselő fajok
  - Kétszárnyúak rendje - Kétszárnyúak rendjének jellemzői, képviselő fajok
  - Lepkék rendje - Lepkék rendjének jellemzői, képviselő fajok
  - Hártyásszárnyúak rendje - Hártyásszárnyúak rendjének jellemzői, képviselő fajok
3. **Gerincesek törzse** – Gerincesek törzsének jellemzői
  - **Halak osztálya** – Halak osztályának jellemzői, képviselő fajok
  - **Kétéltűek osztálya** - Kétéltűek osztályának jellemzői, farkos kétéltűek rendje, farkatlan rendje, képviselő fajok
  - **Hüllők osztálya** - Hüllők osztályának jellemzői, pikkelyes hüllők rendje, képviselő fajok
4. **Madarak osztálya** – Madarak osztályának jellemzői
  - Gólyaalkatúak rendje – Gólyaalkatúak rendjének jellemzői, gémfélék családja, gólyafélék családja, képviselő fajok
  - Lúdalkatúak rendje – Lúdalkatúak rendjének jellemzői, lúdfélék családja, képviselő fajok
  - Sólyomalkatúak rendje - Sólyomalkatúak rendjének jellemzői, vágómadárfélék családja, sólyomfélék családja, képviselő fajok
  - Tyúkalkatúak rendje - Tyúkalkatúak rendjének jellemzői, fácánfélék családja, képviselő fajok
  - Daru-, lile-, sirályalkatúak rendje – Darualkatúak rendje: Darvak családja, Guvatfélék családja, Túzokfélék családja, képviselő fajok; Lilealkatúak rendjének jellemzői, Lilefélék családja, Szalonkafélék családja, Gulipánfélék családja, képviselő fajok; Sirályalkatúak rendjének jellemzői, Sirályfélék családja, képviselő fajok
  - Galamb-, kakukk-, szalakótaalkatúak rendje - Galambalkatúak rendje: Galambfélék családja, képviselő fajok; Kakukkalkatúak rendjének jellemzői, Kakukkfélék családja, képviselő fajok; Szalakótaalkatúak rendjének jellemzői, Jégmadárfélék családja, Gyurgyalagfélék családja, Szalakótafélék családja, Búbosbanka-félék családja, képviselő fajok
  - Harkályalkatúak rendje - Harkályalkatúak rendjének jellemzői, Harkályfélék családja, képviselő fajok
  - Bagolyalkatúak rendje - Bagolyalkatúak rendjének jellemzői, Bagolyfélék családja, Gyöngybagolyfélék családja, képviselő fajok
  - Verébalkatúak rendje - Verébalkatúak rendjének jellemzői, Énekesek alrendje: Pacsirtafélék családja, Fecskefélék családja, Billegetőfélék családja, Gébicsfélék

családja, Vízirigófélék családja, Poszátafélék családja, Légykapófélék családja, Rigófélék családja, Cinegefélék családja, Csuszkafélék családja, Pintyfélék családja, Szövőmadárfélék családja, Seregélyfélék családja, Varjúfélék családja, képviselő fajok

5. Emlősök osztálya – Emlősök osztályának jellemzői

- Rovarevők rendje – Rovarevők rendjének jellemzői, Sünfélék családja, Cickányfélék családja, Vakondfélék családja, képviselő fajok
- Denevérek rendje - Denevérek rendjének jellemzői, Simaorrú denevérfélék családja, Patkósorrú denevérfélék családja, képviselő fajok
- Rágcsálók rendje - Rágcsálók rendjének jellemzői, Mókusfélék családja, Hódfélék családja, Pelefék családja, Egérfélék családja, Földikutyafélék családja, képviselő fajok
- Nyúlalkatúak rendje - Nyúlalkatúak rendjének jellemzői, Nyúlfélék családja, képviselő fajok
- Ragadozók rendje - Ragadozók rendjének jellemzői, Kutya-félék családja, Medvefélék családja, Menyétfélék családja, Macskafélék családja, képviselő fajok
- Páratlanujjú patások rendje – Páratlanujjú patások rendjének jellemzői, Lófélék családja, a ló jellemzői, Przewalski-lovak jellemzői
- Párosujjú patások rendje – Párosujjú patások rendjének jellemzői; Disznófélék családja: Vaddisznó; Igazi szarvasfélék családja: Gímszarvas, Dám, Őz, Szika szarvas, Jávorszarvas; Tülkösszarvúak családja: Muflon, Zerge

NÖVÉNYTAN

1. Fenyők

Kéttűs fenyők

Egytűs fenyők

Soktűs fenyők

Parkok kertek fenyői

2. Állományalkotó lombos fafajok

Tölgyek

Bükk, akác

Nyárok

Fűzek

3. Fontosabb lombos kísérő fafajok

Gyertyán, hársak

Juharok

Szilek, kőrisek

Szelídgesztenye, madárcseresznye, mézgás éger, bibircses nyír

4. Egyéb kísérő fafajok

Berkenyék

Diók, vadalma, vadvadkörte

Lepényfa, platánok, bálványfa, fehér eper, keskenylevelű ezüstfa

5. Cserjék

Sóskaborbolya, erdei iszalag

Kökény, galagonyák, vadrózsa, málna, szedrek

Meggyek

Kecskerágók bengék, somok

Bodzák, bangiták, aranyeső, fagyal

Borostyán, cserszömörce, mogyorós hólyagfa, közönséges mogyoró, fagyöngyök

6. Társulástani alapfogalmak

Társulások térbeli és időbeli tagozódása
Magyarország növényföldrajzi sajátosságai

7. Fontosabb erdőtársulás-csoportok

Klímaazonális erdők
Mészkerülő erdők
Mészkedvelő erdők
Erdőssztyepp erdők
Nem természetszerű erdők
Erdőtípus, típusjelző növények

„B” feladat

MŰSZAKI ISMERETEK

1. Műszaki rajz

Szabványok
Rajzkészítés eszközei, méretarány, vonalfajták és jellemzőik
Ábrázolási módok: axonometria, vetület, nézet, metszet
Méretezés
Műszaki rajzban alkalmazott egyszerűsítések

2. Anyagismeret

Gépszerkezeti anyagok csoportosítása tulajdonságai, anyagvizsgálatok
Ipari vas fajták előállítás és jellemzőik
Nem vas fémek előállítás és jellemzőik
Fémek hőkezelése
Nem fémes szerkezeti anyagok
Tüzelőanyagok, kenőanyagok
Korrózióvédelem anyagai

3. Gépelemek

Műszaki mérések eszközei, dokumentumai, szabványos mértékegységek
Mechanikai tulajdonságok
Kötőgépelemek
Forgó mozgás gépelemei
Hajtások feladata, jellemzői

4. Motorok működése

Belső égésű motor fogalma, motorok csoportosításának szempontjai
Belső égésű motorok térfogat-, nyomás-, teljesítményjellemzői, hatásfoka
Az égés jellemzői
Belső égésű motorok működése
Égéstér kialakítások
Különleges motorok

5. Motorok szerkezeti felépítése

Motortömb részei és jellemzőik
Vezérlési módok, vezérlés főbb szerkezeti elemei, beállítása
Motorok hűtési megoldásai, karbantartásuk
Motorkenési rendszerek és karbantartásuk

6. Motorok tüzelőanyag ellátása

Tüzelőanyag, gázkeverék fogalma jellemzői tulajdonságaik
Levegőellátás lehetőségei. Optimális levegőellátás

- Otto-motor tüzelőanyag-ellátó berendezése
Dízelmotorok tüzelőanyag ellátó berendezése
Kipufogó rendszerek
Kibocsátott káros anyagok és csökkentésük
- 7. Erőgépek teljesítmény-átviteli rendszerei**
Mechanikus erőátvitel felépítése, működése
Tengelykapcsolók csoportosítása
Erőgépeken alkalmazott tengelykapcsolók felépítése, működése
Sebesség és nyomatékváltók típusai, működése. Áttétel
Kiegyenlítőművek típusai, működésük
Véglehajtások
Munkagép – hajtások (TLT)
- 8. Erőgépek kerekes járászerkezete és kormányzása**
Járszerkezetek feladata, fő méretei, a vontatás feltételei
A kerekes járszerkezet fő részei, jellemző tulajdonságaik
Gumiabroncsok méretei, tulajdonságai, alkalmazhatóságuk
Kerekes járszerkezetek kormányzási lehetőségei
Kormányyszerkezetek
Lánctalpas járszerkezetek és kormányzásuk
Féllánctalpas járszerkezetek és alkalmazásuk
- 9. Erőgépek hidraulika rendszere, vonó-, függesztő szerkezete**
Hidraulikus erőátvitel fogalma, jellemzői
Hidraulikus rendszer fő elemei és jellemző tulajdonságai
Hidraulikus berendezések karbantartása
Vonószerkezetek típusai, felépítése, üzemeltetése
Függesztő szerkezetek felépítése, beállítása
- 10. Erőgépek alváza és felépítménye**
Alváz fogalma, szerepe, feladata
Alváztípusok és erőgépeken való alkalmazásuk lehetőségei
A felépítmény fogalma, szerepe, feladata
Gépeken alkalmazott egyéb kiegészítő, kényelmi berendez
- 11. Erőgépek fékezés**
Fékezéssel kapcsolatos alapfogalmak, összefüggések, számítások
Fékberendezések feladata és csoportosításuk
Fékszerkezetek kialakítása, és működtetési megoldásaik
Fékrendszerek felépítése, fő szerkezeti elemei, összehasonlítása
Fékrendszerek karbantartása
- 12. Erdészeti erőgépek elektromos berendezése**
Erőgépek elektromos jellemzői, áramköreinek kialakítása
Erőgépek áram előállító berendezései
Erőgépek, áramtároló berendezése
Erőgépek áramfogyasztó berendezései
Indítás feltételi, teljesítményszükséglete
Indítómotorok típusai és felépítésük, működésük
Erőgépek jelző és világító berendezései
Erőgépek egyéb fogyasztó berendezései
Motorok gyújtáselosztó és megszakító berendezésének felépítése és működése
Modern gyújtóberendezések és alkalmazásuk előnyei
- 13. Erdészeti erőgépek karbantartása**
Karbantartás fogalma, módszerei

Karbantartási utasítások, gépkönyvek katalógusok szerepe
Karbantartási módszerek, rendszerek, fokozatok
Karbantartás anyagai, eszközei
Alkatrészek, tartalékolása, rendelése

„C” feladat

TERMŐHELY-ISMERETTAN

1. Meteorológia

Meteorológiai alapfogalmak
Az időjárás elemei
Éghajlattípusok, Magyarország éghajlat
Az erdő éghajlata, az erdészeti klímaosztályozás

2. A talajok képződése és a talajok tulajdonságai

A talajképződés
A talajok fizikai és kémiai tulajdonságai
A talajok levegő, hő és vízgazdálkodása
A talajok élőlényei
A talajok szervesanyag-tartalma, a humuszképződés, a talajok tápanyag-gazdálkodása

3. A talajok osztályozása

A talajtípusok genetikai kialakulása
A romtalajok
A klímahatásra kialakult talajok
A vízhatásra kialakult talajok

4. A termőhely

A termőhely fogalma, a termőhelyi tényezők
A termőhely osztályozási rendszere
Magyarország erdőgazdasági tájai

VÁLLALKOZÁSI ÉS SZERVEZÉSI ISMERETEK

1. Gazdasági alapfogalmak

Gazdálkodás, szükséglet – gazdasági alapfogalmak
A termelés tényezői – gazdasági erőforrások, természeti erőforrások
Befektetett-, forgóeszközök – befektetett eszközök, forgóeszközök, finanszírozás,
termőföld: sajátosságai, értékelése, ingatlan-nyilvántartás, földtulajdon, földbérlet,
birtoktagok kialakítása, termőföld védelme
Munkaerő, munkamegosztás – munkaerő-munkamegosztás jellemzői, emberi tényezők,
információk
Gazdasági koordináció – termelés tényezőinek gazdasági értékelése, koordinációja

2. Árugazdaság, piac

A piac elemei – A piac elemei, ár, árpolitika, piactípusok, marketing, piackutatás
Kereslet, kínálat, ráfordítás, költség, hozam, termelési érték- költségekkel kapcsolatos
fogalmak
Gazdasági számítások – költségekkel-elszámolásokkal kapcsolatos számítások,
grafikonok, statisztikai táblázatok értelmezése

3. Vállalkozások, gazdasági társaságok

Egyéni vállalkozás – egyéni vállalkozás jellemzői, alapítás, jogok-felelősségek, dokumentumok, egyéni vállalkozás megszűnése. Egyéni cég, családi gazdálkodás. Mezőgazdasági őstermelők.

Gazdasági társaságok – Jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok, jogi személyiségű gazdasági társaságok, szövetkezet

Cégnyilvántartás, kamara – Cégnyilvántartás, cégfelügyelet, mezőgazdasági tevékenység sajátosságai, kamarák szerepe, agrárkamara jelentősége, szerepe

Csődeljárás, felszámolás, végelszámolás – Társas vállalkozások működésének szabályai, társas vállalkozások megszűnése, megszüntetése

4. Pénzügyek

Pénz, pénzügyi közvetítő rendszer - A pénz szerepe, Pénzügyi rendszer

Pénzügyi termékek, szolgáltatások, pénzforgalom - Pénzügyi üzemeltetés, a bankválasztás szempontjai, pénzforgalom, bankszámlák és műveletei, készpénzfizetés, hitelezéssel kapcsolatos fogalmak, a hitel szerepe, hatása a gazdaságra.

Értékpapírok, pénzügyi piac, tőzsde - Értékpapírok a gazdasági életben, tőzsde

5. Üzleti terv

Az üzleti terv jelentősége, felépítése – üzleti terv készítésének céljai, üzleti terv felépítése

A fedezeti pont elemzése – a vállalkozás beindításának lépései, üzletszerzés, telephely kiválasztás, finanszírozás, pénzügyi tervezés-fedezeti pont értékelése, grafikus értelmezése